

VIETOVARDŽIAI: DUOMENYS, PRIEIGA, NAUDA

EKSPERTŲ DISKUSIJA
2019-06-12

ge@portal.lt

ŽINIOS

Ar pakankamai žinome apie vietovardžių duomenis?

„Iki šiol neužrašyta dalis smulkesnių vandenvardžių, mažesnių ar seniau išnykusių pelkių, laukų, miškelių, kalnelių ir kitokių žemės vietų vardų...

...Dalelė vietovardžių, netiksliai atstatyti į bendrinę kalbą, jau pakliuvo į oficialius užrašus, registrus, ir juos sunku ištaisyti“

habil. dr. K. Garšva

„Tai turi kažkur būti, gal Google.“

Martuxs122

Duomenys – svarbu

Tikslas – daugiau žinoti, lengviau pasiekti, daugiau naudoti

Dalintis!

VIETOVARDIS

Tikrinis bet kokios vietos **vardas**

Visada **geografinis**

„Pagal vietovardžius galima atsekti vietos istorinę raidą, etninę sudėtį, geografinę padėtį. Vietovardžiai yra svarbus [tautos](#), [kalbos](#) paveldo elementas, dažnai išliekantis dar ilgai po to, kai išnyksta kalba ir tauta, iš kurios jis kilęs...“

Wikipedia

Techniškai – trumpas tekstas.

Geografinėje duomenų bazėje – susietas su tašku, linija ar plotu, kurį įvardija

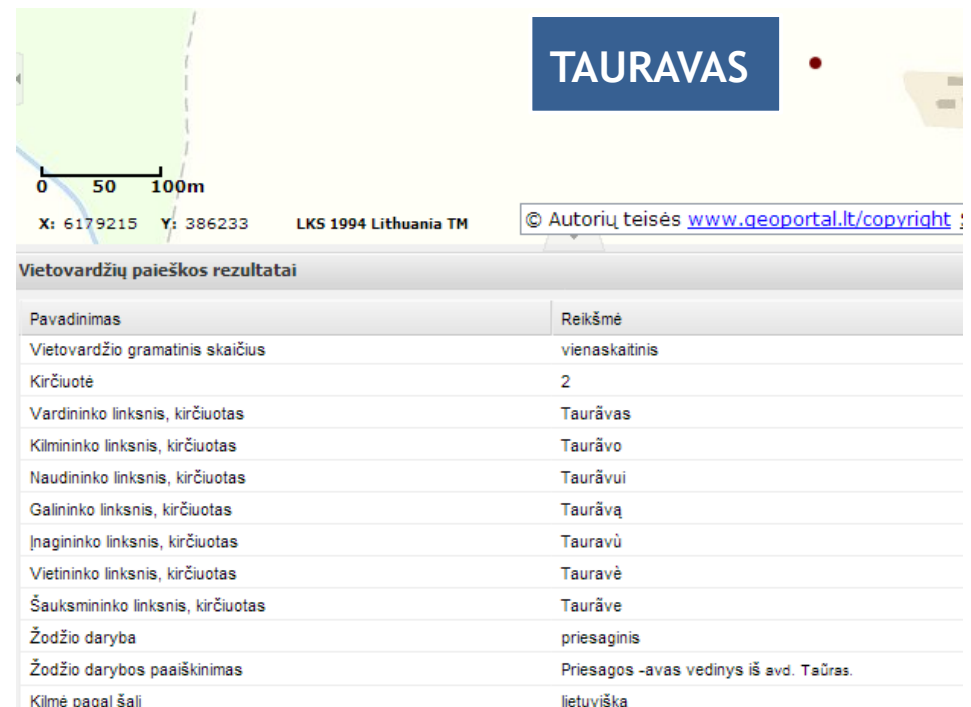

VIETOVARDŽIŲ DUOMENYS

- **Irašai** žodynuose, žinyuose, sąrašuose, papildyti lingvistine informacija ir įvairaus tipo vietos nuorodomis
- **Geografinių objektų** vardai – valstybės registruose, kadastruose, geografinėse duomenų bazėse
- **Užrašai** žemėlapiuose ir vietovėje

Kaupiami skirtingais tikslais
Intensyvūs ir ekstensyvūs
(geografiniai) tyrimai

Kaupia skirtingos organizacijos
ir asmenys

The screenshot displays a map interface with a search result table. The map shows a location labeled "TAURAVAS" with a red dot. A scale bar indicates 0, 50, and 100 meters. Coordinates are X: 6179215 and Y: 386233. The map is titled "LKS 1994 Lithuania TM". A copyright notice reads "© Autorių teisės www.geoportal.lt/copyright".

Vietovardžių paieškos rezultatai

Pavadinimas	Reikšmė
Vietovardžio gramatinis skaičius	vienaskaitinis
Kirčiuotė	2
Vardininko linksnis, kirčiuotas	Taurāvas
Kilmininko linksnis, kirčiuotas	Taurāvο
Naudininko linksnis, kirčiuotas	Taurāvui
Galininko linksnis, kirčiuotas	Taurāvą
Įnagininko linksnis, kirčiuotas	Taurāvū
Vietininko linksnis, kirčiuotas	Taurāvė
Šauksmininko linksnis, kirčiuotas	Taurāve
Žodžio daryba	priesaginis
Žodžio darybos paaiškinimas	Priesagos -avas vedinys iš avd. Taūras.
Kilmė pagal šali	lietuviška

ATSAKINGOS ŠALYS

- Kaupėjai
 - LKI
 - Valstybės ir savivaldos institucijos
- Derintojai, normintojai
 - LKI
 - VLKK
- Duomenų tvarkytojai
 - Duomenų bazių tvarkytojai
- Naudotojai
 - Rinkėjai
 - Tyrėjai
 - Pridėtinės vertės kūrėjai

Įgyvendina valstybės politiką...
valstybinių erdvinių duomenų rinkinių
ir žemėlapių rengimo srityse

Lietuvos erdvinės informacijos portalo
Tvarkytojas. Kuria el. paslaugas

VIETOVARDŽIAI INFORMACINĖJE VISUOMENĖJE

Erdvinės informacijos infrastruktūra – viskas visiems vienoje vietoje

- Duomenys
- El. paslaugos, API
- Žemėlapiai, duomenų naudojimo įrankiai

Oficialus vietovardžių duomenų rinkinys GV_DRLT

- Prieiga prie GV_DRLT
- Vietovardžių el. paslauga

PROBLEMOS IR SPRENDIMAI

- Duomenys išsklaidyti
 - Nevienodos prieigos sąlygos
 - Per mažai atvirumo
 - Per mažai duomenų (?)
 - Nepernaudojami sprendimai
 - Klaidos
 - ...
-
- Yra kam rūpi – visuomenė ir įstaigos
 - Jungtinis vietovardžių erdvinių duomenų rinkinys
 - El. paslauga
 - Visi gali dalintis duomenimis geoportal.lt

KĄ VEIKSIME ŠIANDIEN

9:10–9:30	Oficialus Lietuvos vietovardžių erdvinių duomenų rinkinys	Donatas Gudelis, VĮ „GIS-Centras“ LEI portalo administratorius
9:30–10:15	Ekspertų diskusija (duomenų tvarkytojai)	Zenonas Lapėnas, VĮ Registrų centras Gintautas Sabas, Aplinkos apsaugos agentūra (UETK) Laimutis Bilkis, Lietuvių kalbos institutas Raimonda Rudukienė, Vilniaus miesto vietovardžių komisija Jurgita Špūraitė, Nacionalinė žemės tarnyba Donatas Gudelis, VĮ „GIS-Centras“
10:15–10:35	Pertrauka	
10:35–11:20	Ekspertų diskusija (duomenų naudotojai, sprendimų kūrėjai)	Tomas Straupis, Asociacija "Atvirasis žemėlapis" Valentinas Juškevičius, Vietovardžių duomenų geoportal.lt teikėjas Dr. Gintaras Valiuškevičius, Vilniaus universitetas Dr. Filomena Kavoliutė, Vilniaus universitetas Dr. Giedrė Beconytė, Lietuvos kartografų draugija/VU
11:20–11:30	Apibendrinimas	
11:40	Senųjų VU bibliotekos rinkinių žemėlapių peržiūra	

Moderuoja Audrius Gelžinis
(Nacionalinė žemės tarnyba)

GIS-Centras – Jūsų erdvinių duomenų partneris

Sėlių g. 66
+370 5 2731058
www.gis-centras.lt